

Και πάσης Ωκεανίας, μέρος Α'

Μια παρουσίαση του έργου της Αρχιεπισκοπής Αυστραλίας μέσα από το ίδρυμα St John's Community Care από το βορειότερο άκρο του Cape York μέχρι το Μπρίσμπεν και μια σύντομη ιστορία των Ελλήνων της Βόρειας Κουινσλάνδης

Κείμενο-Φωτογραφίες: Γιάννης Δραμπινός

Λίγες μέρες πριν ανακοινωθεί από την Ιερά Αρχιεπισκοπή Αυστραλίας η ίδρυση μιας ακόμη ενορίας στο Ντάργουιν, την πρωτεύουσα της Βόρειας Επικράτειας, προσγειώθηκα στο αεροδρόμιο του Κερνς.

Η βροχή άρχισε πριν ακόμη φτάσω στο ξενοδοχείο και συνεχίστηκε ασταμάτητα μέχρι την προτελευταία μέρα της παραμονής μου. Η αποκορύφωση του υψηλού σε αυτόν τον τόπο, ο Παρθενώνας του Βορρά, είναι το τροπικό δάσος. Υγροί κίονες και μετόπες αρχίζουν να σχηματίζονται στην θερμή ατμόσφαιρα και ολοκληρώνονται άλλοτε στα πυκνά φύλλα των δέντρων κι άλλοτε στα απαστράπτοντα πεζοδρόμια των κατοικημένων περιοχών.

Στους δρόμους διαβάτες δίχως ομπρέλες όπως στις ιστορίες της Θία Άστλι (Thea Astley), πολυάνθρωπη ερημία πίσω από κουρτίνες που σχηματίζουν οι σταγόνες του νερού, το παλίμψηστο της αποικιακής ιστορίας αποτυπωμένο στην αρχιτεκτονική των κτιρίων, οι εκκλησίες του 19ου αιώνα πνιγμένες ανάμεσα σε εφήμερες κατασκευές σύγχρονων κτιρίων και γύρω η πυκνόφυλλη πράσινη θάλασσα που αναπνέει μέσα στην χαμηλή ομίχλη και κατεβαίνει μέχρι το νερό. Ζωή προϊστορική, απειλή στρατοπεδευμένη στις παρυφές της πόλης που διακόπηκε, ή άραγε αναβλήθηκε προσωρινά, όταν έφτασε ως εδώ ο απόπνος της εποχής των Επαναστάσεων δημιουργώντας ένα σύμπαν από φυτείες ζαχαροκάλαμου την περίοδο ανάμεσα στο 1860 και το 1915.

Στις φυτείες θα εργαστούν περισσότεροι από 60,000 εργάτες από τα νησιά του Ειρηνικού, (κυρίως τα νησιά του Σολομώντα και τα νησιά Βανουάτου). Το βόρειο Κουίνσλαντ θα γίνει το σπίτι τους. Η κυβέρνηση που θα προκύψει με την δημιουργία της Κοινοπολιτείας το 1901

θα τους απαγορεύσει την εργασία μετά την 31η Μαρτίου του 1904 και ως το 1906 θα του υποχρεώσει να επιστρέψουν στα νησιά τους.

Η μεγάλη ανάπτυξη της περιοχής θα αλλάξει την εθνική σύνθεση των καλλιεργητών στις φυτείες του ζαχαροκάλαμου του Βορείου Κουίνσλαντ που μέχρι τότε ήταν σχεδόν αποκλειστικά βρετανικής καταγωγής. Μέχρι το 1914, περίπου 3.000 μετανάστες ιταλικής καταγωγής, κυρίως Σικελοί, συρρέουν στην Πολιτεία. Ακολουθούν οι Ισπανοί, (κυρίως Βάσκοι και Καταλανοί), οι Μαλιέζοι και οι Έλληνες που θα ξεκινήσουν μια νέα ζωή στο Gordonvale, το Innisfail, τη Babinda και το Lower Burdekin.

Πολλοί από αυτούς φιλοδοξούν να αποκτήσουν τις δικές τους φυτείες. Εργάζονται συνεργατικά σε μικρές ομάδες, συγκεντρώνοντας τις οικονομίες τους. Αγοράζουν γη που εγκαταλείπεται από του Κινέζους ιδιοκτήτες της λόγω της πολιτικής της Λευκής Αυστραλίας, αγροκτήματα που οι ιδιοκτήτες τους έπεσαν έξω ή που κανείς άλλος δεν τα θεωρεί βιώσιμα. Η ανάγκη τους οδηγεί να δοκιμάσουν τις δυνάμεις τους σε εγχειρήματα που εκ πρώτης όψεως έμοιαζαν ανέφικτα ή ακατόρθωτα.

Μοιάζει άστοχο να ακολουθήσεις μια αναλυτική ή ρεαλιστική προσέγγιση για να περιγράψεις τον χαρακτήρα των πρώτων Ελλήνων που φεύγοντας διωγμένοι από την Μικρά Ασία και άλλες περιοχές της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στις αρχές του 20ου αιώνα εγκαταστάθηκαν στην πιο αφιλόξενη και ταυτόχρονα πιο υποσχόμενη Πολιτεία της Αυστραλίας.

Σε αυτό το περιβάλλον, σε μια εποχή και μια περιοχή που οριοθετούν τα γυμνά συμφέροντα και οι αυτοκρατορικοί βρετανικοί και οι πρώιμοι

αυστραλιανοί εθνικοί μύθοι, επινοήθηκε μια νέα χώρα και ο χαρακτήρας των ανθρώπων της από άνδρες και γυναίκες τρομαχτικής αντοχής. Θαρρείς πως αυτό ακριβώς είναι το κοινό στοιχείο της αυστραλιανής ταυτότητας: Η αντοχή των αυτοχθόνων πληθυσμών απέναντι στους βρετανούς αποίκους, η αντοχή των βρετανών αποίκων απέναντι στη νοσταλγία για μια αυτοκρατορία που κανείς ακόμη δεν υποψιαζόταν ότι βρισκόταν στη δύση της, η αντοχή και η επιμονή των μεταναστών από την νότια Ευρώπη και την Ασία να παραμείνουν σε αυτό τον τόπο ακόμη και την περίοδο της Μεγάλης Ύφεσης. «Αναρωτήθηκα πώς γινόταν να νιώθω τόσο σαν στο σπίτι μου σε ένα τόπο που δεν ήταν δικός μου», γράφει η Jessica Au στο μυθιστόρημα της Cold Enough for Snow. Εδώ ο τόπος δεν υπήρχε. Τον έφτιαξαν και τον αγάπησαν κόβοντας καλάμια.

Αυτής ακριβώς της αντοχής σύμβολο και μνημείο είναι η εκκλησιά του Αγίου Ιωάννη στο Κερνς και όπως θα δούμε τις επόμενες εβδομάδες όλων εκείνων των θεσμών και υποδομών στήριξης και φροντίδας που δημιουργήθηκαν από την Αρχιεπισκοπή Αυστραλίας γύρω από αυτήν και προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε όλη την Πολιτεία της Κουινσλάνδης, από το βορειότερο άκρο του Cape York μέχρι το Μπρίσμπεν. Ένα έργο που σε βαθμό δυσκολίας μπορεί πιθανώς να συγκριθεί μόνο με το αντίστοιχο που γίνεται στην ήπειρο της Αφρικής.

